

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta esce de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fól'a, candu concedu ajutórale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tiera esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/3 galbini mon. sunátoria.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 3.

Braslovu 21/9 Ianuariu

1871.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Braslovu 20 Ian. 1871.

E acum a treia óra, ca se mai amana deschiderea conferintei diplomatice in Londonu in caus'a pontului euxinu séu a mării negre. Caus'a amanaiei e nu numai nerecunoscerea republicei franceze, ci si intentiunile poterilor, si anumitu ale Prusiei, care vre a incungiura orce alte complicatiuni conferintiale, pana candu va pune capetu resbelului cu Franci'a; si „Times“ o dice, ca se pare, ca Prusi'a e dispusa a tracta directu numai cu Rusi'a. — Primavera se apropia si Rusi'a, cu tóte demintirile, ca nu se adustéza de resbelu, totusi a organizatu chiaru si servitiulu de ambulantie prin unu ucasu, care apomite folóse strordinarie mediciloru, cari voru intrá cá doctori de tabara in armata. Fortulu Bender in Besarab'a inca se fortifica si se trasportá in elu proviantu si munitiune; apoi diurnalele incurgiescu poporulu, ca si Americ'a va ajuta pe Rusi'a pentru liberarea Dardanelorulu, cea ce nime nu crede. —

Romani'a e ingrijiata de o eventualitate resbelica din caus'a acésta si bine face, ca afla necesariu a midiuloci o reprezentare a intereselor sale in viitóriele conferintie, din cari póte esi incaltia, imbracata si aliantia nordica, déca se voru impartii bine intre sene respectivele parti constitutive, de unde nu, apoi aliantia pruso-rusa -si va urma planele sale. —

Se scrie acum, ca conferintiele se voru deschide de min. anglu Glastone si ca nu va remane ne trasa la midiulocu nici caus'a incetarei resbelului presentu, care pe di ce merge se totu mai inversiuna, spre mirarea lumei, care condamna nepasarea neutraliloru din punctulu umanitatei. —

Anulu flageleloru si alu tradariloru, anulu ne mai auditeloru catastrofe, nu inmomentá cu sene si setea de sange, de nadusirea dreptului si a libertatii umane. — Se vedemu cum incepura martirii resbelului anulu curentu:

Anulu nou 1871 in Franci'a.

La Bordeaux in 1-a Ianuariu 1871 se adunase poporatiunea din giuru intr'o massa mare cá la 50 mii, voindu se manifesteze devotamentulu seu catra guberniulu nóuei republice, care adunata la prefectura, unde erá min. Leone Gambetta si min. de resbelu, prin conducatoriul sei presentara dóue adrese de aderintia si recunoscintia incuragiátoria membriloru regimelului.

Gambetta de pe balconu la anulu nou vorbi:

„Facia cu pompós'a manifestatiune, facia cu toti cetatiani, cari se afla adunati aici spre a salutá inceputulu rezultatelorú nóstre, care avemu a le multumi perseverantiei si vendiosiei incordariloru nóstre, dechiaru:

„Resultatulu nostru e bine meritatu din dóue motive: 1. Pentruca Franci'a si au sustienutu increderea in sine insasi si a 2. pentruca Franci'a representa astadi singura in tóta lumea dreptatea si dreptulu (aplause prelungite). Asia, déca e posibilu, se stergemu pentru totudéun'a, se stingemu din memori'a nóstra cu totulu anulu acestu spurcatu 1870, care, ce e dreptu, a vediutu caderea

regimelului celui mai insielatoriu si mai coruptu din tóte regimele, inse care ne au si tradatu in man'a arogantiei si a insolentiei strainului. Se nu uitamu cetatianiloru, ca acésta calamitate in contra careia luptamu astadi e in adeveru opulu intrigelorú din afara bonapartistice. Se ió facare inaintea istoriei partea sa din responsabilitate. Cetatea acest'a fú, in care omulu din Decembre, omulu dela Sedan, barbatulu acela, care se incercá a cangrená Franci'a pronuncia memorabilea minciuna: „imperiulu e pacea“.

Se marturisimu, ca spre pedéps'a nóstra trebuiramu se i suferimu dominatiunea, pentru ca prenoi ne atinge ocar'a, ca ne amu inchinatu inaintea atatu de indelungatu. Nu se intempla dreptu séu nedreptu in istoria, ce nu -si are rezultatele sale. Fiinduca amu suferitu regimulu acest'a 20 de ani, trebuiu se suferimu astadi invasiunea strainului pana la murei gloriósei nóstre capitale. Si pentru ca tóte fantanile de putere si marire in tíer'a acésta fura sleite sistematicesce — pentruca perduseramu puterea acea creatice, fara de care in lumea acésta nu póte nimicu nici durá nici triumfá, adica ide'a oblegamintei si a virtutei, de acea pe unu momentu cugeta omulu, ca Franci'a póte disparé (aplause prelungite). In momentulu acest'a pasi in viétia republic'a, a treia óra in istori'a nóstra, si luá asupra-si oblegamintea, onórea si pericululu a salvá Franci'a (strigari entusiastice: indelungu „se traiésca republic'a!“). Erá in 4 Septembrie; dusmanulu inaintá in mersu fortiatu la Parisu; arsenalele nóstre erau góle, diumetate armat'a nóstra prinsa, midiulócele nóstre ajutatórie respandite in tóte 4 venturile.

Dóue regime — unulu prinsu, celalaltu in fuga — una camera, alu carei trecutu servilu ei facea imposibilu a luá arm'á regimului.

O! In diu'a acea nimene nu se mai indoieá despre legitimitatea republicei. Mai tardiu, candu republic'a si capatá caracterulu santei neviolabilitati (bravo!), candu erá publicu cunoscutu, ca ea si a resolvatu dat'a apromisiune din 4 Decembre: a salvá onórea patriei, a organizá aperarea ei, a sustiené ordinea; candu erá doveditu, ca, gratia republicei, Franci'a nu va apune, ca-ce ea va trebui se triumfeze, ca dreptulu va triumfá preste crud'a sila: atunci incepura contrarii republicei ai disputá legitimitatea si ai decertá originea (strigari indelungate de: se traiésca indelungatu republic'a!). Republic'a consacrata aperarei si prosperitatei tieiei si strinsu legata cu acésta e intemeiata nerevocabilu. Ea e nemuritória. Totusi voi nu trebuie se confundati republic'a cu membrii regimului republicanu, cari prin puterea evenimentelorú au venitu pe unu timpulu la putere. Candu acestia -si voru fi implinitu misiunea, care e a alungá pe dusmanulu din tíera, ei -si voru depune puterea si voru asteptá judecat'a civilorú sei. Asta problema, asta misiune, care e a se duce pana in fine — trebuie se se ecescuteze cu ori ce pretiu si cu eschiderea ori carui interesu propriu. Ceea ce trebuie se ajungemu chiaru si cu amenintia de grave pedepse, este 1. securitatea si respectarea libertatii tuturorú — a deplinei libertati — chiaru in despretiure, defaimare si abusu. 2. Respectulu din partea tuturorú amiciloru si a contrariloru pentru dreptulu si auctoritatea regimelului. Vorb'a trebuie se fia asia de libera cá si cugetarea, si trebuie se se respecteze

in tóte escentrarile ei pana la aceea margine, candu s'ar preface in decisiune si si-ar' afla espresiunea in fapta. Déca se va pasi preste marginea acésta: atunci — eu dechiaru aici parerea tuturorú membriloru regimelului — puteti dvóstra contá la mesurú energice (vivate prelungite).

Gratia atatu patrioticeii poporatiuni din Bordeaux catu si locuitoriloru din orasiile si tienuturile invecinate, cari au acursu astadi aici pentru sprijinulu celu valorosu, care lu dau regimelului republicanu prin manifestatiunea acésta impunátoria in prim'a di a anului 1871. Ve multiumescu cu deosebire in numele scumpiloru nostri frati incungiurati, in numele eroiculu nostru Parisu, alu carui ecsemplu ne sustiene, ne conduce si ne impintena la emulatiune.

Ah! Candu scumpii acesti incungiurati ar' poté fi martori la tóta simpathi'a si resemnatiunea, care se destépta in noi prin eroismulu lorú; ca credintia lorú in resultatu s'ar mari prin aceea, candu unu adausu alu acestei credintie ar' fi in genere posibilu se mai crésca din ce este.

Cetatiani! Noi vomu midiuloci a li se face cunoscuta dorintiele nóstre; in scurtu ne vomu deschide prin liniile dusmane unu drumu si li se voru duce cu voce viua, deodata cu espresiunile admiratiunei lumei si cu adunc'a si nestingibilea gratia a Franciei. Se traiésca Franci'a indelungatu! Indelungatu se traiésca republic'a!

Dupa finirea cuventarei acesteia se manifesta intre multimea adunata o miscare nedescriptibile si se audiea lungu timpulu strigari de: „Se traiésca Franci'a! Se viua Parisulu! Se traiésca Gambetta! se traiésca republica!“ —

Din campulu resbelului.

La Parisu. Resultatele esiriloru din 15 inca nu esira in publicu, ele inse nu potu se fia fostu numai de buna diminéti'a, cum nu fú nici una din cate se facura pana acum fara combatere infricosiata. Atata totusi strapare printre velulu secretulu, ca au trebuitu se móie in catuva cordele impresuratoriiloru, fiinduca au mai rariu cu bombardarea forturiloru.

„Times“, dupa o telegrama din Londonu 18 Ian., numesce bombardamentulu Parisulu din punctulu de vedere ostasiescu una „retacire colosale“. Éra „Cor. Havas“ aduce sciri din Parisu, in care dice, ca bombardamentulu are succesu neinsemnatu, pentruca nici materialicesce nici moralicesce nu -si are efectulu, ca-ce poporimea Parisulu e escelentu dispusa. — Foile germane inse scriu, ca in unele parti ale Parisulu arsera mai multe case, aprinse de bombe, si ca locuitorii din acele parti se asecurara prin celarie.

Jules Favre, dupa sciri de balonu, s'a invoitu a representa Franci'a in conferintiele dela Londonu, inse numai asia, déca va incetá bombardarea. — Napoleon din Wilhelmshöhe inca a protestatu in contra bombardarei Parisulu, inse primi respunsulu dela Bismark, ca dela Sedan a incetatu regimelulu imperatescu. Intre parentese, Napoleon crede, si astépta, cá natiunea franceza se lu rechiamé, cá una ce de 3 ori i a datu votulu seu, si numai atunci se va reintórece. —

In vestu gen. Chancy se retrase si dela Alençon, si nemtii ér' dicu, ca armat'a lui e propadita si se predá, prinsa cu batalionele, si m. duce de

Mecklemburg înaintéza catra Rennes. E adeveru, ca nemtii erá de 3 ori mai multi la batai'a dela Le Mans si Chancy trebui se se retraga mai vertosu, ca-ce centrulu lui nu tienú resistintia decisiva, cum imputá elu armatei in ordinulu de di, inse si acésta e adeveru, ca armatele franceze harciescu pe nemti prin înaintarile si retragerile loru din propusu, cá se i ostenésca si slabésca. —

Tocma se scrie dela Bordeaux 17 Ian., ca gen. Chancy reportéza, ca recunóscherile franceze facu prisionieri si retragerea lui e in ordine buna facuta. —

In nordu. Gen. Faidherbe totu înaintéza in ofensiv'a inceputa. Germanii parasira St. Quentin si francesii lu ocupara, dupa sciri electrice dela Brusel'a si Lille din 19 Ian.

In Orientu. Gen. Bourbaki repórtá la Bordeaux 17 Ian., ca elu totu înaintéza catra Belfort. Reportéza si ataculu capitale si incercarea de a incungiura aríp'a stanga a dusmanului, inse dice, ca inimiculu are o artileria formidabile si primi din tóte partile intarire, remase déra in positiunile sale. Inse totusi dusmanulu se afla in defensiva. Timpulu e fórté uritu.

E curiosu, ca prusianii se lauda in depesie, ca ei invinsera si la Villersexel si ca înaintasera la Vesoul, candu se retrasera apoi si de aici, ocupandulu recunoscatorii francesi. — Garibaldi mai primi ajutoriu vr'o 10 mii dela Lyon si se va forma sub comand'a lui o armata intréga. Din clasa de 1871 concurgu junii la arme si de prin Elsati'a si Lotaringi'a si republicanii speru a pune pe pitioru catu de curundu milionulu de ostasi. Germanii au 700.000 si mai tragu si 500 mii mai betrani din Germani'a si cu tóte, ca prusianii voru a nimici limb'a latina cá vecuita, cum dise Bismark, mai la vale, totusi entusiasmulu loru si simpathi'a popóreloru voru castiga triumfu eroiloru libertatii, gintei latine, care se va renasce cá fenicele esindu din pulbera despotismulu militariu. —

„Gironde“ repórtá, ca regimulu republicanu in cele 6 septemani din urma a administratu tieriei 430.000 de bucati de arme si 70 milióné patrone si înainte de finea lui Ian. va mai fi datu 270 mii puscii si 600 tunuri si mitralese cu tóte apertinentiele si tragatori. Puscele le cumpará cu cate 100 franci, Remington, Chassepot si 90 cele Sniderice. Armate se compunu 10, apoi tienete Bismark, cu totu propusulu de a stinge gintea latina. —

Secretele dlui de Bismark.

Nu este de prisosu a apropiá principalele declaratiuni fórté formale si fórté semnificative, cari se gasescu intr'o lunga convorbire a dlui de Bismark, convorbire, care datéza dela inceputulu lui Novembre.

Áceste declarari, cari de buna séma nu erau destinate publicitatii, potu se fia considerate cá nesce secrete scapate mai înainte de timpulu de catra marele cancelariu intr'unu momentu de pré libera espansiune, si parerea de reu ca a vorbitu pré multu i a fostu atatu de mare, candu si-a regasitu sangele rece, incatu a datu ordine cá convorbitoriulu seu se fia impuscatu, fara a tiené cea mai mica séma de caracterulu seu diplomaticu si de autorizariile in scrisu, pe cari le avea pentru a trece prin liniile prusiane.

De síese septemani evenimentele au mersu rapede, si Prusi'a nu se mai teme de publicitatea data secretelor sale si probabile este, ca nu se mai încérca se le nege.

Déca Europ'a va remané nepasatória înainte declaratiuniloru prusiane — pe cari le amintimu — in faci'a tuturoru probelor, cari vinu se le confirme, trebuie a disperá de independintia ei si a crede in realisarea imperiulu completu alu Occidentulu.

Vomu desparti declaratiunile dlui de Bismark in cinci capitule:

„1. Rasele latine suntu usate, destinatele loru s'au sfirsitu; pucinu cate pucinu ele voru fi miciorate, pana la stingerea totale?!

Popóreloru nordulu apartiene viitoriulu, si ele abia debutéza in rolurile glorióse, pe cari suntu destinate se le indeplinésca pentru binele ómenirei.

Alegerea unui principe germanu este o garan-

tie de regenerare, este celu mai bunu midiolocu de a face se tréca in vinele unoru popóre degenerade sùculu rasei germane, juna, vigurósa, plina de virtuti si de iniciativa.

2. Este unu lucru bine decisu in spiritulu regelui de a intrá o a dóu'a óra in capitalea Franciei, in **midulocu** gloriósiloru veterani, cari erau cu densulu la 1815.

Vomu asteptá **diece ani**, déca va trebui, dér' vomu intrá in Parisu.

Numai la Parisu pacea póte se fia subsemnata.

3. Politic'a nóstra trebuie se aiba de scopu a miciorá catu mai multu posibilu si-a **ruiná Franci'a**, astfelu incatu se o facemu incapabile pentru multu timpulu de a turburá pacea generale.

4. Vointi'a regelui este de a anesá Elsati'a si Lotaringi'a. Scimu, ca pacea, ori cari ar' fi conditiunile nu póte fi decatu o incetare de lupte pentru catuva timpulu. Franci'a este pré vanitósa pentru a ne ertá aceste invingeri.

Déca mane amu consimti a plecá de pe teritoriulu ei, fara a cere o indemnitate, amorulu seu propriu n'ar suferi mai pucinu, si ne ar' provocá la unu nou resbelu, indata ce ar' puté.

Vomu ocupá Parisulu si Franci'a atatu de multu catu ar' trebui.

Franci'a nu mai are armata, nu va avea inca multu timpulu. Bataliónele dela Loire suntu mai multu nesce turme de ómeni decatu trupe regulate.

5. Catu despre puterile neutre, ele suntu celu pucinu totu atatu amicele nóstre catu si ale Franciei. Si apoi, mi se pare, ca fiacare tíera e destinata preste pucinu a avé destulu cu afacerile sale particulare.

In celu mai reu casu, nu vomu primi nici o interventiuone straina intr'unu resbelu, pe care lu amu intreprinsu noi singuri cu risiculu nostru.

6. La noi (in imperiulu prusianu) nu este alta vointia suverana decatu a regelui. Singuru regele voiesce, pentru ca singuru regele are dreptulu de a voi.

Ori catu de inaltu suntu pusu, nu suntu decatu instrumentulu vointiei lui politice (?!), dupa cum generalii suntu instrumentele vointiei lui militare.“

Nu erá de prisosu a aduná astfelu diferitele propositiune emise d. de Bismark la inceputulu lui Novembre. Ele desvelúescu ce a voitu cancelariulu in trecutu, ceea ce spera inca se dobandésca in viitoriulu.

Notele sale diplomatice devinu astfelu mai lesne de intielesu si este permis de a citi printre linie, candu cineva voiesce se mediteze bine asupra declaratiuniloru, pe cari le amu grupatu mai susu.

Déca Prusi'a n'ar puté pune in practica facia cu Franci'a si cu puterile neutre declarariile facute de d. de Bismark, la inceputulu lui Novembre catra vice-presiedintele comisiunei de finantie ale Spaniei, ar' fi cineva ispititu de a crede, ca marele cancelariu a voitu se mistifice pe convorbitoriulu seu ca s'a aruncatu in nesce esagerari violinti pentru a cunósce mai biue adeveratulu simtiementu alu opiniunei publice.

Inse din nenorocire faptele, cari se desvolta pe fiacare di, nu respundu decatu pre pe deplinu cuvintelor citate de d. Angel de Vallejo.

Neutrii nu -si mai potu face ilusiune asupra realitatii uneltiriloru, si ale ostilitatiloru amenintatórie ale viitoriulu.

Prusi'a voiesce se remana stapana pe Europ'a occidentale, si de securu va urmari cu atatu mai multa hotarare si rapeditiune ecsecutarea planuriloru sale cu catu va fi mai convinsa de neactiunea puteriloru si de amanarea loru pentru ori ce coalitiune defensiva.

D. de Bismark este acum atatu de bine convinsu de izolarea si supunerea fiacareia dintre puterile neutre înainte vointiei Prusiei, incatu nici nu -si mai da celu pucinu ostené'a de a desaprobá secretele politicele sale desveluite de inaltulu functionariu ispaniolu, pe care dedese ordine se -lu impusce, si merge pe facia spre scopu-i cá si candu neutrii n'ar mai ecsiste. — „Rom.“

Congresulu besericescu greco-orientale.

(Urmare.)

Presiedintele: Au venitu la cunoscintia, ca condeputatulu Nicolae Zsiga jun. au telegrafatu, ca a séra la 8 óre ajugundu a casa au afiatu pre tatalu seu viu. — Congresulu primesce ca acesta scire „se traiséca“.

Dep. Macelariu face propunere, ca se se proróge congresulu.

Dep. Ioanovicu cugeta, ca déca prorogamu sesiunea acesta, atunci amu trebui se inchiamu siedintiele. — Numai atunci se invoiesce densulu cu prorogarea, candu vomu dice, ca noi prorogamu congresulu pana in Iuniu 1871, déca nu pentru unu timpulu nedeterminatu, ca-ci atunci ar' poté tiené prorogarea pana la trei ani, pre candu ordinariamente se conchiama congresulu. — Acesta nu ar' fi consultu dupa parerea densului.

Dice mai departe, ca presidiulu este in intielesulu stat. org. imputeritu a conchiama congresulu in casuri de necesitate si înainte de trecerea periodulu de trei ani si atunci nici nu e de lipsa se ne tienemu de 13/1 Octobre, ca-ce timpulu acesta este unu timpulu nefavoritoriu.

Dep. Babesiu: Escelenti'a, maritu congresu! Déca ne vomu orienta usioru ne vomu hotari, si anume, déca vomu vedé, ca care este diferinti'a între prorogarea seu amanarea sesiunei presente congresuali, si între convocarea extraordinaria a congresului. — Acesta din urma convocare a congresului este providiuta in stat. org., fiindu presiedintele imputeritu, cá cerendu necesitatea, se convocá si înainte de espirarea periodulu de trei ani, congresulu nostru, pentru care casu trebuie se se faca previa insciintiare Maiestatei Sale.

Prorogarea siedintieloru congresuali este recunoscerea necesitatii de a ne intruni noi la anu, care necesitate trebuie se o constatamu. — Eu dicu, ca necesitatea este constatata, ca-ci catu amu facutu noi pana acuma amu facutu numai diumetate, numai in principiu si mai in tóte locurile amu disu, ca sínódele eparchiale au se ne reporteze si comunice parerile loru, si noi atunci trebuie se desbatemu asupra acestoru pareri si reflesiuni se le aducemu la conclusu. — Suntu o multime de cestiuni incepute si nefinite, buna óra procedur'a matrimoniale si disciplinaria; si déca noi amu inchia si nu amu proroga sesiunea acesta, atunci cestiunile acestea, ar' remane cine scie pana candu neresolovite. — Noi sumentu astadi intr'o stare legelatória, unde in totu momentulu trebuie se ne potemu aduna. Eu suntu de acordu cu dep. Ioanovicu cá se defigemu unu termimu, pe care din parte-mi lu asi ficsa pre acelu timpulu, pe candu sínódele eparchiale si voru fi inchiatu siedintiele si dupa ce voru fi facutu substernerile pareriloru si reflesiuniloru loru. — Diu'a anumitu nu o asiu dice, ca care se fia.

Acesta este parerea mea, si credu, ca prin acesta n'amu prejudecatu nemicu. — Deci déra cugetu, cá se se primésca propunerea de prorogare dupa indigitarile facute din parte-mi.

Dep. I. P. Popovicu: Suntu indemnatu a da espresiune la obiectulu prorogarei seu inchiderei sesiunei presente, cu atata mai vertosu, ca dep. G. Ioanovicu si Babesiu, n'au facutu amintire despre acea impregiurare, pre care o socotescu de mare momentuositate, adica de acea greutate, care se impune poporulu prin contribuirea de bani, din cari au de a se plati spesele de calatoria si diurnele deputatiloru congresuali. — Totu pre poporulu nostru se reportéza sarcin'a de a contribui si pentru sustinerea deputatiloru la sínódele eparchiale, care sarcina au devenitu nesupportavera.

Dep. Fauru: Eu inca me dechiaru pentru inchierea si contra prorogarei siedintieloru nóstre congresuali din estu anu, din cauza, ca n'amu vedutu necesitatea prorogarii siedintieloru constatata de dlu Babesiu. — Dupa mine necesitate de prorogare ar' fi numai atunci, candu ar' ecsiste nesce pedeci, din a caroru pricina trupulu nostru besericescu n'ar poté se se desvólte. — Acesta inse nu sta. — Si motivulu amintitu de dep. Popovicu in privinti'a finantiale inca trage greu in cumpana, ca-ci totu poporulu nostru are se póte cheltuielile cu deputatii congresuali. Eu si din motivu, ca congresulu trebuie se-si faca esperintia asupra constitiunei cei nóue a besericei nóstre, si se asteptamu pana vomu vedé, ca cum se va practisa, care lucru cere unu timpulu mai indelungatu de esperintia, ca noi adunandune se avemu tóte scaderile in facia, si din acestu motivu dicu, suntu pentru inchierea si nu prorogarea siedintieloru nóstre.

Incatu pentru procedur'a disciplinaria, pre care o au amintitu dep. Babesiu, ca acea inca nu i gata, credu, ca noi amu poté face dispositiune, imputerindu pre consist. metropolitanu, cá se faca in privinti'a acesta unu elaboratu si cá unu proiectu de o procedura disciplinaria se se introduca in viétia, ca mai tardiu se potemu face unu ce definitivu basatu pre viétia si esperintia. Suntu pentru inchierea siedintieloru.

Dep. Iacobu Popovicu inca partinesce pa-

rearea antevorbitorului, din acelu relevante motivu, ca protopopii nici pentru acoperirea cheltuelilor sinódelor eparchiali n'au potutu scóte repartitiile facute dela multe comuni besericesci, necum pentru congresu.

P. eppu Popasu: La cele aduse inainte de dep. Babesiu, voiesce a face bagare de séma, ca anevoia voru fini sínódele eparchiali insarcinarile dela congresu in restempu de bani. — Regularea parochieloru, arondarea protopresbiteratelu, dotarea preutiloru, regularea conventiunei episcopesci etc. sunt lucruri grele, care numai intr'unu timpu mai indelungatu se potu fini.

Dep. Dr. Alecs. Mocioni: Deputatulu Fauru a facutu propunere, ca déca procedur'a disciplinaria nu i gata, se se insarcineze consistoriulu metropolitanu cu elaborarea si punerea in lucrare a acestei proceduri. — Eu trebuie se marturisescu, ca una atare propunere dovedesce, ca nu i de lipsa prorogarea congresului, nu i de lipsa nici congresulu ci consistoriulu metropolitanu are se faca cele de lipsa pentru beseric'a nóstra. — Nici unu obiectu decisu nu i definitivu. — Tocma cá se vedemu, ca sunt practice séu ba, se le punemu si introducemu in viéti'a practica si de acea credu, ca necesitatea prorogarei siedintieloru congresuali este afara de tóta indoiél'a.

Dep. Fauru: Eu nu vréu se vorbescu la obiectu, ci numai amu de a reflecta antevorbitorului dlui Mocioni, ca propunerea mea nu are acea intentiune, ca noi se insarcinamu pre consistoriu metropolitanu cu putere de legelatiune, ci se lu imputerimu, ca numei provisoriu se se ajute pre sine, facundu proiectulu acesta, ca se lu cunóscemu, candu ne vomu intruni éra.

Dep. Macelariu: Comisiunea insarcinata cu elaborarea procedurii disciplinariae si matrimoniale, au fostu una dintre cele mai nenorocite comisiuni, ca-ci n'au potutu tiené siedintiele regulatu, din cauza, ca multi membrii au fostu alesii si in alte comisiuni. — In principiu inse ne amu invoitu, si mane tienenduse siedintia vomu poté lua inainte procedur'a disciplinaria. — Ceealalta nu o amu potutu lua inainte in nici o siedintia. Déca congresulu dechiara desbaterea de inchiata, atunci recomanda primirea propunerii mele de prorogarea siedintieloru congresuali.

Punenduse propunerea pentru prorogare la votu cu majoritate de voturi se rejicia si se decide inchiarea siedintieloru pentru acesta perioada de legelatiune.

Dep. Babesiu este decisu, cá se nu ne prorogamu. CREDU, ca déca inchiamu siedintiele, trebuie se luamu lucrarile cele mai de lipsa astadi dupa prandiu si mane, ca-ci ca este lucru cunoscutu, ca multi membrii congresuali si au luat deja locuri pre posta.

La ordinea dilei se pune alegerea prin siedintia unui asesoru ordinariu din cleru in senatu episcopescu din consist. metropolitanu. Facunduse votare rezultatulu scrutiniului se publica in urmatoriu tipu:

De facia au fostu 66 votanti si au capatatu voturi Iosifu Popoviciu 4, Atanasiu Ioanoviciu 12 si Nicolau Andrieviciu 40; prin urmare celu din urma intrunindu majoritatea de voturi se primesce de membru consistoriale din partea congresului cu manifestari de „se tráiesca“.

La ordinea dilei se pune pre siedintia de mane referad'a comisiunei petitionale, anucianduse inceperea siedintiei la 8 óre antemeridiane.

Cu acestea s'a inchiatu siedintia de astadi la 2 óre dupa amédi. — (Urma sied. XIV.)

Relatiune

despre starea invetiamentulu popularu in comitatulu Clusiuului, pre anulu 1869/70.

(Urmare.)

III. Ce este de **lipsa** asia déra, spre a inaintá in comitatulu Clusiuului instructiunea populara?

1. E de lipsa de a infintiá in 42 comune scóle nóue, 136 comune apoi, pre cele ce sunt, a le largi si straformá amesuratu prescriptelu legei si numerulu obligatiloru de frecuentare, — a le provedé cu mobiliu de scóla, cu instrumente de invetiamentu, cu locu de gimnastica si gradina de scóla.

2. E de lipsa imbunatatirea salariulu docentiloru si alu redica, incatu este cu potentia bataru la minimulu din lege, de 300 fl., cá prin acésta se fia atrasi cei apti si cá carier'a aceea, carei -si jeitfescu activitatea loru spirituale, se nu i mahnéscu cu ingrigiri materiale; apoi trebuie defacutu

cantoratulu de docentura, ca-ci ajutorarea concésa in legea confesiuniloru, nu numai acelu intielesu lu póte avé, cá adica aceea invetiamentulu, se nu judece, asia si dupa § 131 alu legei.

3. E de lipsa cá chiaru si cu aplicarea §lui 4 din lege se se esopereze frecuentarea celoru obligati la scóla, si intru acolo este de a se lucrá, cá si pana atunci, pana candu la noi referintiele de proprietate prin lege se voru regulá prin dispuestiuni administrative, se fia oprita pastorirea separata de vite, prin prunci (da acelea se se pastoréscu in ciurde. Ref.).

4. E de lipsa, cá ecsecutarea obligamentulu de invetiamentu se se dechiare de obligamintea deregatorieloru politice, fiinduca nici pana acuma nu a avutu alta deregatoria ecsecutiv'a acést'a.

5. Senatele scolastice, infiintiande in tóte satele, se lucre intr'aceea, cá se inmultiesca fundulu scolaru, din veniturile satulu, prin esarendare de locuri si lucrarea loru prin sateni, respective prin productele castigate pre asta cale, prin castigarea de legate si redicarea de magazine de bucate, afara de acestea se nu uite a ingrigi de inaintarea spirituale si formale a invetiamentulu.

Spre a latí cunoscintiele de specialitate ale organeloru invetiamentulu, si a le nutri puterile spirituale, ar' fi intielesulu §lui 147 alu legei a se infiintia reuniuni de invetiatori cu ajutorie dela comune, in cari tienendu ei constatuiri si schimburi de idei, acestea ar' avé pre densii si prin densii, urmari de totu folositorie, se se esopereze visitatiunea désa a scóleloru, a caroru urmari folositorie le aprobéza praxea din viéti'a. —

Se vedemu acum unu reportu de senatu scolaru confesionalu, si apoi se le combinamu si cautamu in ochi. Éca unu:

Extrasu

din reportulu senatulu scolasticu districtuale séu protopopescu de Sibiu despre starea scóleloru popularie pre an. scol. 1869/70.

Instructiunea populara, facia cu tóte nisuintiele si cu totu zelulu desvoltatu cu tóta ocasiunea in favorea acestei cauze momentóse, atatu din partea protop. resp., catu si a unoru preúti mai activi si patruși de chiamarea sa, cum si a membriloru acestui senatu scol. in parte precumpanitória barbati inteligenti; totusi n'a datu nici pre an. scol. 1867/70 unu resultatu atatu de multumitoriu, precum s'ar pretende. Ca-ci precum se vede din conspectele gen., din sum'a totala a prunciloru de scóla, si anume din 739 fetiori si 688 fete, numai 454 fetiori si 281 fete, au participatu la instructiune; prin urmare a mai ramas unu numeru considerabilu de prunci, fara de instructiune, mai alesu copii parentiloru celoru mai seraci, cari candu in timpu de érna, se indetóreza a-si tramite copii la scóla, se escusa cu aceea, ca n'au cu ce sei imbrace, ér' véra i intrebuintiaza la pastoritu si alte ocupatiuni economice. Resultate mai imbucurátorie, intre altele, au avutu ecsamenele dela scólele din Orlatu, Vestemu, Gur'a riului, Sibiu si Sacadate, care scoli si altfelu suntu provedute cu docenti si mai activi si mai desteri si unii mai benesioru dotati, si frecuentarea respective inca a fostu mai regulata.

Causele, care impedeza prosperarea cauzei scol. la poporulu nostru si ne causéza atata lupta morale, fara a ne bucurá de multe ori de resultatulu doritu, ba avendu adese ori de a suferi chiaru si neplaceri, pentru zelulu nostru curatu, suntu multe si feliurite, ba unele chiaru si invecchite, care -si tragu originea, chiaru de pre timpulu, candu poporulu fiindu inca iobagiu, nu se mai interesá nime de cultur'a si luminarea aceluia; prin urmare cu dorere trebuie se marturisimu, cumca o parte considerabila din poporu, inca nu e patrușu despre insemnetatea si folosulu scólei, si din ast'a cauza, facia cu tóte sfaturile si indemnurile nóstre, — ca-ci noi potemu dispune numai preste arme morali, — necum se contribuiesca, dupa cum s'ar cere pentru dotarea scólei si a docentulu, avenduse si aceea in vedere, ca poporulu nostru e si seracu, si pre multe locuri abia póte suportá darile publice; dér' nici aceea, nici chiaru cu intrevenirea si a deregatoriei, — pre unde se póte escoperá atare intrevenire — nu se póte efectui, cá parentii se-si trametia pruncii regulatu la scóla. In timpu de érna, feliurite si feliurite pretecesturi de escusare se aducu inainte, ér' véra, celi mai multi parentii -si apléca pruncii la ocupatiuni economice, din care cauza la ecsamele scol. ce se tienu in timpu de véra se presentéza fórté pucini scolari, cum s'a templatulu chiaru si in an. scol. 1869/70.

O cauza considerabila a neprosperarei invetiamentulu e si aceea, ca docentii confesionali, fiindu fórté reu platiti, ba nici acelu micu salariu ne capatendu regulatu, pre multe locuri, — pre langa aceea fiindu eli cofundati cu totulu in grigile serióse pentru sustinerea sa si a familielu sale, nu suntu nici decatu in stare asi poté procurá midiu-lócele de lipsa pentru ulterior'a sa cualificare, pre terenulu instructiunei si educatiunei, din ast'a cauza, mare parte dintre densii, ne mai ocupanduse cu cetera cartiloru didactice si metodice, nu suntu in stare a poté corespunde pre deplinu recerintiloru invetiamentulu popularu.

Prin urmare numai o imbunatatire a starii materiale a docentiloru confesionali, ar' poté veni in ajutorulu delaturarei acestei pedece insemnate in calea prosperarei invetiamentulu. Ca-ci din caus'a dotatiunei celei precarie si miserabile unii docenti se vedu necesitati a abdica de postu, preferindu a se dá spre alte ocupatiuni mai multumitórie, in privinti'a ascurarei subsistintiei loru.

Din causele insirate mai susu, si mai alesu din lips'a unei dotatiuni mai ascurate si mai multumitórie pentru docenti, vinu casuri inainte, de cu salariu asia mice, nici nu se mai potu capeté docenti, nici pre calea concursuale, ceea ce cu durere s'a observatu si in anulu scol. trecut, si e temere fundata, cá asia se va templá si pre anulu scol. 1870/71; din lips'a de docenti prin vreo cateva locuri se vedura necesitati parochii resp. a supleni dupa potentia acestu scadiamentu, luandu asuprale sarcin'a de invetiatori suplenti, cá astfelu pruncii de scóla se nu remana chiaru cu totulu, lipsiti de orice instructiune, altfelu comunele bes., in care s'a simtitu lips'a de docenti, au poporatiune nu prea considerabila, cam dela 350—600 suflete, prin urmare, poporeni respective altfelu seraci, nu suntu in stare a-si poté dotá cum se cuvine scóla si invetiatoriulu, fiinduca n'au nici venituri comunale, ér' in comunele mestecate cu poporeni de alta confesiune, care facu maiortate, scólele nóstre — afara numai de Sibiu, — nu se subventionéza cu nimicu din cassele alodiali, de si s'au cerutu subventiuni de repetite ori.

Totu din caus'a seraciei poporulu resp. si pre une locuri din lips'a zelulu recerutu, se simte lips'a si a recuisitorulu instructionali. Éca dér' din tóte aceste resultá lips'a adunca simtita, de fonduri proprie scolastice. — (Va urmá.)

Adunarea deputatiloru

Romaniei libere, siedintia din 7 Dec. v. 1870.

(Urmare.)

Vediendu, ca guvernulu a datu instructiuni dlui Stratu in cestiunea dintre Franci'a si Prusi'a, cari nu privesce intr'unu modu mai departatu, -mi amu permis se intreb pe onor. guvernulu, déca in facia acestui nou conflictu, care ne privesce asia de aprópe, a datu instructiuni agentiloru sei cá se apere teremulu legalu, pe care se afla astadi intemeiate conditiunile politice ale Romaniei? si acést'a, dloru, o socotu cu atatu mai trebuitoriu, ca-ci noi amu vediutu chiaru pe Austri'a si pe Itali'a venindu cá puteri mari si totodata garante ale nóstre, a arató, ca argumentele din notele principelui Gortschakoff in cea ce privesce ecsistinti'a politica a Romaniei nu suntu esacte.

Voiu citi numai cea ce dice ministrulu Italiei prin not'a sa:

„Regretamu déra sinceramente, a nu poté intrá in mersulu ideelu, pe cari a voitu escelenti'a sa principulu Gortschakoff se le desvolte. Regretele nóstre ar' fi si mai viue, déca schimbabile facute in Orientu dela anulu 1856, pe care se baséza principulu Gortschakoff, ar' fi de natura a micșorá positiunea insemnata ce se cuvine Rusiei. Din fericire inse nu este astfelu. Evenimentele petrecute in Orientu dela 1856 incóce au avutu de scopu a ameliorá positiunea populatielu crestine din Orientu. Unu scopu pe care politic'a Rusiei nu l'a perdutu nici odatu din vedere, si escelenti'a sa are unu simtiu prea inaltu de echitate, spre a nu recunósce acést'a. Si in adeveru citescu in depesi'a principulu Gortschakoff catra generalulu Ignatieff dela 9 (21) Novembre 1866, relativa la recunóscrea principelui Carolu de Hohenzollern urmatóriele cuvinte:

„Cabinetulu imperialu nu póte decatu se apróbe unu resultatu, ce corespunde de o potriua simpatieloru traditionali ce léga Rusi'a de aceste populatiuni coregionarie, cá si dorintiei sale continue, de a vedé consolidanduse imperiulu otomanu prin satisfacerea justelu dorintie si necesitati ale tuturoru crestinielu ce locuiescu intr'ensulu.“

Asia déra candu vedemu, ca ministrii puteri-

loru straine vinu se rectifice in parte argumentele continute in notele principelui Gortschakoff, nu se cuvine, nu este dreptulu, nu este datori'a noastră cá si noi, ne amestecandune de locu in tóte celelalte cestiuni decatu numai unde se atinge de noi; de ecistinti'a noastră, de drepturile nóstre, se facemu respectósele nóstre obiectiuni?

Pentru ce avemu agentii nostrii in strainatate, si lasamu pe ceilalti se vorbésca pentru noi? Se ne marginimu numai la agentulu, pe care lu avemu la Constantinople, si care are dreptulu de a vorbi si de a ne representá nu numai pe langa inalt'a Pórta, déra si pe langa tóte celelalte puteri garanti; pentru ce amu tiené acelu aginte, déca in asemenea impregiurari elu ar' stá mutu?

Ei bine, dloru, asia fiindu, eu -mi amu permis a face aceste intrebari onor. ministeriu; elu ne a vorbitu si ne a afirmatu, ca la Londonu nu se va hotari nimicu alt'a decatu numai cestiunea marei negre, si a afirmatu acést'a de dóue ori. Inse -mi permitu a face intrebarea: óre acésta afirmare se póte primi fara beneficiulu de inventariu? si astadi óre este in tóta Europ'a unu omu de statu, care se póta face o asemenea afirmatiune, candu mai cu séma pana astadi nu vedemu nici unu actu publicu, care se marginésca cestiunea numai la ceea ce se atinge de desfiintiarea neutralitatii mării negre? Asia fiindu -mi permis, ca-ci nu potu face altfelu in faci'a tacerei ministeriului, se ridicu in camera miculu meu glasu si se citescu nisece acte, si apoi camer'a, ori prin trecerea la ordinea dilei, ori prin cale de amendamentu, séu ori cum altfelu va voi se-si esprime si ea chipulu seu de vedere pe care guvernulu socotescu, dupa cum a declaratú totuléun'a, ca intielege se mérga in strinsa legatura cu vointi'a camerei, ca -si lu va insusi.

Domniloru, onor. d. Blaremburg a disu unu cuventu fórté adeveratu, dsa a disu: „nu tractatulu de Parisu datorimu ecistinti'a noastră politica“. Asia este. Tractatulu de Parisu e i datorimu numi luarea sub garantia colectiva a Europei a vechiloru nóstre capitulatiuni, cari prin tractatulu de Adrianopole dela 1829 si pana la 1856 erau numai sub garanti'a izolata a imperiului rusu. Tractatulu de Parisu n'a hotaratu conditiunea nostra politica, si prin urmare conditiunea politica a Romaniei transformanduse nu s'au calcatu tractatulu de Parisu. Tractatulu de Parisu a statornicitu trei puncturi. Garanti'a colectiva a Europei s'a substituitu garantiei izolate a imperiului rusu. In privinti'a organizarii din intru a Romaniei, tractatulu de Parisu a lasatu cestiunea cu totul deschisa; a lasat'o deschisa dorintieloru, cari voru urmá a se esprimá de catra deosebitele clase ale Romaniei in conformitate cu vorbele nemuritorului lordu Clarendon, care a disu, ca este bine a se tiené pururea, séma de dorintiele popóreloru.

Éta ce dice art. 24:

„Art. 24. Maiestatea Sa Sultanulu promite a convóca de indata, in fiecare din amendóue provincie, o adunare ad hoc, compusa astfelu incatu se constitue representatiunea cea mai esacta a intereseloru tuturoru claseloru societatii. Adunarile aceste voru fi chiamate a esprimá dorintiele populatiuniloru in privire catra organizarea definitiva a principateloru.“

Asia vedeti, cumca prin organizarea facuta in urma nu s'a calcatu tractatulu de Parisu, nici in litera, nici in spiritu, ca-ci si liter'a si spiritulu tractatulu de Parisu reserva cestiunea unei viitórii conventiuni.

Tractatulu de Parisu mai cuprindea o stipulatiune in privinti'a Romaniei, ca-ci art. 21 dice:

„Art. 21. Teritoriulu cedatu de Rusi'a va fi anecsatu catra principatulu Moldaviei, sub suzeranitatea inaltei Pórti.“

Aici, dloru, s'a calcatu tractatulu de Parisu, ca-ci cateva luni pe urma, printr'o simpla schimbare de note, Delt'a Dunarei, care a fostu de vécuri a Moldovei, care s'a luatú la 1812 si care prin tractatulu dela Parisu se inapoiá Moldovei, s'a cedatu Turciei . . . (aplause).

Crearea déra a statului riveranu, care o imputa principele Gortschakoff puteriloru cá facuta mai tardiu dupa tractatulu de Parisu, suntu in dreptu de a dice, ca este numai o ipotesa, ca-ci din contra, tractatulu dela Parisu creá unu statu tiermureanu Moldov'a unita cu tier'a romanésca stapanu nu numai a unei parti din Besarabi'a inapoiata, déra stapanu, ce este mai importantu, pe Delt'a Dunarei si pe urma, faptu la care a consimtitu si Rusi'a, puterile au modificatu tractatulu de Parisu, luandu

Delt'a Dunarei din stapanirea Moldovei si dand'o in stapanirea directa, absoluta si nemidiulocita a Turciei.

Éta singurulu punctu alu tractatulu, care s'a calcatu, nu in favórea Romaniei, ci in detrimentulu ei.

Se vedemu déra acum, dupa ce v'amu aratatu tractatulu, care a fostu rolulu deosebiteloru puteri in conferintiele ce au precedatu tractatulu de Parisu, si se vedemu ce rolu a avutu guvernulu rusu, déca a fostu dusmanu unirei séu déca a fostu promotorulu unirei.

Éta ce gasescu in protocolulu 6 din tractatulu de Parisu din 8 Martie 1856:

„Comitele Walewski propune unirea. Lord Clarendon se unesco cu acésta opiniune, si o sustiene intemeinduse mai cu deobire pe folosulu si trebni'ti'a ce se cere de a se luá in seriósa consideratiune dorintiele deputatiuniloru, care este totudéun'a bine, adauge elu, a se tiené in séma.

„Plenipotentiarulu Sardiniei sustiene unirea.“ Lordulu Clarendon se intemeiá nu pe dorintiele exprimate de divanurile ad hoc, ci pe divanulu din 1856 si pe memoriurile principelui Ghica din Moldov'a si acele ale principelui Stirbeiu de aici, care au fostu asternute la conferinti'a dela Vien'a si sprijinite de guvernulu rusescu.

Si éta ce dicea pe atunci comitele Orloff in acésta privintia:

„Comitele Orloff declara, ca plenipotentulu Rusiei potendu aprecia trebni'tiele ambeloru principate, sustiene proiectulu unirei, cá unu midiu locu de a mari prosperitatea acestoru provincii.

„Plenipotentiarulu Turciei nu combate unirea decatu pentruca separarea este urmarea frésca a moravuriloru si a datineloru, care nu suntu totu aceleasi in ambele principate; cateva individe sub influinti'a unoru consideratiuni personale au pututu formulá o parere contrarie starei actuale, déra ca acésta nu este opiniunea populatiunei.“

Catu déra a trebuitu se ne dóra pe noi si catu trebuia se protestamu, candu amu vediutu dicunduse, ca unirea principateloru nu este o vointia a populatiuniloru, si acésta o spunea plenipotentiarulu Turciei; ca-ci elu a sustienutu acésta idea la conferintia, si acésta opiniune a plenipotentiarului Turciei devine o opiniune a principelui Gortschakoff in not'a sa, prin care dice, ca unirea principateloru precum si principele strainu, nu au fostu decatu rezultatulu unoru pasiuni locali.

Se vedemu acum ce dicea si comitele Boul, plenipotentiarulu Austriei:

„Comitele Boul, plenipotentulu Austriei, se unesco cu opiniunea Turciei, dicundu, ca nimicu n'ar fi justificatu unirea ambeloru provincii, pentru ca populatiunile n'au fostu consultate. „Adauge inse urmatori'a frasa fórté caracteristica: Mai tardiu, candu se va constitui in principate, o institutiune, care se fia in adeveru considerata cá organulu legitimu alu dorintieloru tieriei, se póte, de va fi trebuintia, a se procede la unirea acestoru dóue provincii, cá o deplina cunosciintia despre acestu lucru.“

Va se dica, ca nici chiaru Austri'a nu a combatutu unirea, decatu ca sub cuventulu, ca populatiunile principateloru nu au fostu consultate, nu este de opiniune a se admite unirea. —

(Va urmá.)

Cronica esterna.

Schimbarea noteloru intre Austri'a si Prusi'a a suscitatu susceptibilitatea diurnalisticii rusesci, care da la lumin'a lumei, ca Rusi'a avú totu dreptulu, candu s'a emancipatu singura de observarea tractatulu de Parisu, pentruca se vede inainte, ca in conferinti'a din Londonu Rusi'a va afla mai multi dusmani decatu amici, incatu se indoiése de o multiamitória rezolvare a cestiunei marei negre, mai vertosu de candu Prusi'a s'a apropiatu de Austri'a. Afara de caus'a Pontului se va lua inainte in conferintia si cestiunea pusetiunei politice a stateloru europene si se va vedé, déca Rusi'a va afla aliati in Europ'a au nu. Asia vorbesce fóia rusa a cercului diplomaticu din Petersburg.

„Daily Telegraf“ prescrie modulu, cum se va ocupá Parisulu. Regele va merge a casa si armat'a inca va ocupa numai forturile si tienutulu

Champagne cá gagiú, ér' Parisulu se va lasa in grigi'a gardei nationale; inse Elsati'a si Lotaringi'a se considera si acum cá germane. —

Novissimu. Art. despre recruti s'a primitu in diet'a pestana in 18 cu 175 in contra la 112 voturi cum voi ministeriulu.

Londonu 18 Ian. Dupa rezolvarea formalitatiloru conferinti'a s'a amanatu pana in 24, dór' va sosi si repres. Franciei.

Berlinu 18 Ian. Una proclamatiune a regelui face cunoscutu camerei si natiunei germane, ca primesce demnitatea de imperatu pentru sine si urmasi. —

Se scrie, ca gen. Bourbaki a invinsu de nou pe gen. Werder. —

Varietati.

— Diet'a sasésca din Sibiu se constitui si alese o comisiune, care se se ocupe cu proiectulu de organizarea municipale in fundulu regiu; e insemnabilu, ca sasii vechi voieau, cá se se iè de base legea vechia municipale regulativa la acestu opu, cá se nu se jignésca continuitatea de dreptu; inse maiortatea deputatiloru se resolvá a pasi numai pe calea de reforma fara a-si lega manele de vechiturile esclusive. —

— In Pest'a in diet'a, care se redeschise in 10 Ian., in sied. din 13 se propuse reportulu comisiunei asupra lezei de recrutare. Maiortatea comisiunei dorese, cá in locu de „trupe ungresci“ se se dica in lege „armat'a ungresca“. — Starea efectiva a armatei comune va fi la finea an. 1871 785.511 fetiori. —

— In sied. din 14 Ian. se escá diferentia intre maiortatea si minoritatea comisiunei, precum si intre sectiuni, din care cauza voturile separate se dederu la tipariu, spre a se tipari si, a se imparti intre deputati, pentruca a se pune la ordinea dilei, care va fi incordata, dupa cum se vede diu'a de diminétia. —

— **Populatiunea** de sub corón'a Ungariei dupa tabelele statistice din conscriptiunea facuta cu finea an. 1869 dupa confesiuni:

	Ungari'a	Transilvani'a	impreuna
Rom. catolici	5,874.482	263.769	6,148.241
Gr. catolici	981.304	569.502	1,500.806
Gr. orientali	1,240.993	652.945	1,893.938
Calvini	1,717.085	296.460	2,013.545
Luterani	872.673	209.080	1,081.753
Armeni	1.065	4.344	5.409
Unitari	788	53.530	54.327
Alti dif. crestini	2.407	293	2.630
Israeliti	516.658	24.848	541.506
Alti necrestini	178	17	195

In totalu: 11,117.623 2,101.727 12,219.350

Croati'a cu Slavoni'a are 960.000, ér' fruntariile militari 1,130.650.

Tóta populatiunea de sub corón'a Ungariei este: **15,310.000.**

Ungari'a numera 5,499.462 parte barbatésca si — 5,618.161 parte femeésca. Transilvani'a 1,052.140 parte barbatésca si 1,050.582 parte femeésca. —

CURSURILE

la bursa in 20 Ian. 1871 sta asia:

			cr. v. a.
Galbini imperatésca	—	—	5 fl. 86
Napoleoni	—	—	9 „ 96 1/2 „
Augsburg	—	—	122 „ — „
London	—	—	124 „ 25 „
Impromutulu nationalu	—	—	58 „ 40 „
Obligatiile metalice vechi de 3%	—	—	67 „ 45 „
Obligatiile rurale ungare	—	—	77 „ 75 „
„ „ temesiane	—	—	76 „ 50 „
„ „ transilvane	—	—	74 „ 75 „
„ „ croato-slav.	—	—	82 „ 50 „
Actiunile bancei	—	—	724 „ — „
„ creditulu	—	—	250 „ 80 „